

Motion till riksdagen 2020/21:4026

av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2020/21:174 Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag på hur de organisationer som ges talerätt enligt MB 16 kap. 13 § kan begränsas utan att göra avkall på rättstillgängligheten för de aktörer som har ett befogat intresse i saken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Regeringens arbete med att implementera EU-direktiv i svensk rätt bär inte sällan prägnen av att gå längre än vad direktivet kräver i jämförelse med om implementeringen skett enligt sin miniminivå. En utvidgad talerätt för intresseorganisationer riskerar att leda till att byggnation och anläggningar av stort allmänintresse försenas och fördras, något som har menlig inverkan på samhällsekonomin utveckling.

Det är naturligtvis rimligt att de som berörs av själva saken ska ha fullgod tillgång till klagomöjligheter över sådan prövning som avses i propositionen. Regeringen anför vidare att Sverige till följd av sitt tillträde till Århuskonventionen, vars bestämmelser om talerätt även finns inkorporerade i MKB-direktivet, är skyldigt att införa en uttrycklig och generell talerätt om att överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan, vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för ett MKB-projekt och
2. ett beslut om att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd utanför detaljplan som dels innebär att området kan tas i anspråk för eller som vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för ett MKB-projekt, dels kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Regeringen har dock möjlighet att i lag föreskriva en snävare krets av sådana organisationer som har rätt att överklaga. Det finns anledning att överväga hur MKB-direktivet kan implementeras i svensk rätt utan att bli mer betungande än nödvändigt. För att det nu föreliggande förslaget inte ska riskera att skapa ännu större samhälls-ekonomiska kostnader till följd av många och långdragna överklaganden av organisationer som inte kan sägas tillhöra den direkt berörda allmänheten bör det analyseras hur en mer ändamålsenlig talerätt skulle kunna utformas. De nu föreslagna förändringarna bör därför förenas med ett arbete om att överväga hur definitionen av de organisationer som ges talerätt enligt 16 kap. 13 § MB kan begränsas utan att göra avkall på rättstillgängligheten för de aktörer som har ett befogat intresse i saken. Mot bakgrund av detta bör regeringen uppdras att påbörja ett sådant arbete och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Carl-Oskar Bohlin (M)

Cecilie Tenfjord Toftby (M)

David Josefsson (M)

Mikael Damsgaard (M)

Lars Beckman (M)

Ida Drougge (M)

Larry Söder (KD)